

Interview

Filosof opretter alternativ til konfirmationen: Vores kultur mangler overgangsritualer

”Filosofisk konfirmation er ikke tænkt som et hardcore ateistisk alternativ,” siger filosof Anders Fogh Jensen. –
Foto: Anne Bæk/Ritzau Scanpix

27. november 2019, kl. 0:00, opdateret kl. 14:38
Af Mette Skov Hansen

Et nyt kursus skal lære unge i konfirmationsalderen om etik, voksenliv, og hvad det vil sige at være menneske. Der er brug for et ritual med ånd, men uden Gud, siger filosof Anders Fogh Jensen, som er manden bag tiltaget ”Filosofisk konfirmation”

Der er gennem tiden blevet sagt og skrevet meget om overgangen fra barn til voksen. Store tænkere har blandt andet brugt myter og filosofiske teorier til at beskrive, hvordan ens livssyn, seksualitet, forpligtelser og muligheder ændrer sig, og hvordan man herefter bør leve sit liv og handle over for andre.

Lyt med: *Tradition og tro* (<https://www.kristeligt-dagblad.dk/traditionentro>) udfordres - men hvorfor egentlig? Det undersøger journalist Mette Skov Hansen i *ny lydserie* (<https://www.kristeligt-dagblad.dk/traditionentro>) fra Kristeligt Dagblad

I de tekster og tanker er der meget at hente for unge mennesker i dag. Det mener filosof Anders Fogh Jensen, som af den grund har taget initiativ til kurset ”Filosofisk konfirmation”, der skal forbinde overgangen til voksenlivet med etik, dannelse og store tænkere erfaringer.

”Jeg har længe tænkt over, hvordan vores kultur mangler overgangsritualer. I dag har vi kun den kristne konfirmation til at markere skiftet fra barn til voksen, men selve overgangen fylder i dag mindre i ritualet, som i sig selv også langsomt er ved at smuldre. Så jeg har villet skabe noget til dem, der har brug for at markere indgangen til voksenlivet, men ikke vil købe kirkens pakke,” siger filosofen, der lever af at holde foredrag, arrangere kurser og skrive bøger.

Fra næste efterår bliver de filosofiske konfirmationer udbudt i både Aarhus og København, hvor unge over tre weekender får undervisning i forskellige tænkere og temaer.

”Vi kommer til at se på, hvordan filosoffer fra antikken og frem til vores egen tid har fortalt om det at blive voksen. Hvad er det for en moral og etik, man træder ind i som voksen, og hvilke tanker om seksualitet, regler, livet og døden dukker op? Målet er, at de unge ser deres egen eksistens som en opgave og lærer, at man som voksen skal kunne leve med omtanke og styre sig selv og ikke ligge under for vind og vejr eller andres meninger,” siger Anders Fogh Jensen og tilføjer, at kurset skal afsluttes med en ceremoni i foråret, hvis form endnu ikke er fastlagt.

Målgruppen for de filosofiske konfirmationer er unge mellem 12 og 16 år, og ifølge Anders Fogh Jensen kan kurset både ses som et alternativ og et supplement til den kirkelige konfirmation.

”Filosofisk konfirmation er ikke tænkt som et hardcore ateistisk alternativ. Der er ikke en berøringsangst over for Bibelen eller Koranen, men de vil blive behandlet som litterære værker, der er skrevet af, om og til mennesker. Hvis Bibelen kommer til at indgå i undervisningen, vil den stå på hylden med bøger kategoriseret som ’eksistens’. Det er der sikkert nogen i kirken, der vil være stødt over, men på den måde kan vi bruge den etik og filosofi, der findes i den.”

Hvad er det, du kan behandle, som den kristne konfirmation ikke kan for de unge?

”Den store forskel er vel, at de her ikke skal lære en trosbekendelse udenad eller købe ind på et bestemt tankesæt. Vi finder en tredje vej mellem dem, der siger, at alt er relativt, og de dogmatiske. Både den kristne og den filosofiske konfirmation inddrager livsvisdom og erfaringer, men her sker det uden for kirken.”

I dag arrangerer foreningen Humanistisk Samfund humanistiske konfirmationer som alternativ til den kristne. Hvordan kommer dit initiativ til at adskille sig fra det?

”Den humanistiske konfirmation handler, som jeg forstår det, mere om menneskerettigheder og den mellem menneskelige samfærdsel. Det er mere ateistisk, verdsligt og socialt. Det har jeg ikke noget imod, men forskellen er nok, at det her handler om ånd. For os er der stadig en tro på, at vi er del af noget større, hvilket for eksempel kan være naturen.”

Lyt med: *Tradition og tro* (<https://www.kristeligt-dagblad.dk/traditionentro>) udfordres - men hvorfor egentlig? Det undersøger journalist Mette Skov Hansen i *ny lydserie* (<https://www.kristeligt-dagblad.dk/traditionentro>) fra Kristeligt Dagblad

Du siger, at den kristne konfirmation langsomt smuldrer, men i dag bliver omkring 70 procent af de unge konfirmeret. Så er der behov for et filosofisk alternativ?

”Jeg har talt med mange, som siger, at det er en god idé, og nogle har allerede henvendt sig for at komme på kurset. Og selvom mange unge stadig bliver konfirmeret, er det færre, end da jeg var ung. Så udviklingen er der, og derfor vil det være godt med alternativer.”